

efter forud bestemte Regler, som dog ikke kunne overholdes. Det er ogsaa af en anden Grund vigtigt, netop fordi de, som ikke ere vant til at hyske med saadanne Sager, ville komme i Vilderebe, naar de paa een Gang skulle føres ind i Lovgivningens aller skarpeste Sondringer. Det er altsaa Noget, som jeg absolut maa fra raade, at man ved at udelade den nævnte Paragraph skal gennemføre den hidtil bestaaende Bevisførelse. Naar vi gennemføre denne i Udkastet opgivne Bestemmelse, bliver ogsaa hele Appellvæsenet langt lettere. Jeg kan ikke hylde den Anstuelse, at man skulde drage enhver Sag, som er afgjort ved Handelsretten, op til Høiesteret for at afgjøres i sin Heelhed. Troe vi, at Handelsretten godt vil løse sin Opgave, saa kan Høiesteret ikke i Realiteten være sidste Instants, thi da gaar vi fra den bedre til den i slige Sager mindre vel bevaandrede Ret, og dette er meget farligt. Jeg kan forstaae, at man søger at blive staaende ved de nuværende Domstole og anseer dem for betryggende; men at kaste os over til en anden Ret, som skulde være en for de givne Tilfælde bedre sammensat Ret, en fortrinlig Ret, og saa derfra gaar til en Instants, som man ikke har sammensat paa den Maade, er misligt, og man kan ikke troste sig med, hvad der staaer i Motiverne, at Høiesteret vist sjelden vil fravige det Resultat, som Handelsretten er kommen til; thi ifølge den Tanke maa man hellere lade være at benytte den. Det er inidertid nødvendigt, at vi have en Appellinstants, hvor en Prøve kan finde Sted, at ikke Handelsretten skulde have en souverain Myndighed, der uden nogensomhelst Control kunde afgjøre Sagerne. Dette faar vi lettest i mine Tanker, naar vi i alle Tilfælde, hvor Dommerne have afgjort Noget paa egen Haand, lade det kunne appelleres til Høiesteret, for der at afgjøres i Realiteten. Alle Kjendelser, alle foreløbige Afgjørelser om Beviser, alle

Beslutninger om Formers Sagtagelse, alle de retslige Spørgsmaal maa Høiesteret kunne forandre og underkjennde, og sætte sin Mening istedet. Dernæst maa Høiesteret ganske vist benyttes som Appellationsret i alle de Tilfælde, hvor de Handels- og Sølyndige imod Formerne have afgjort Spørgsmaal, stridende mod den Instrux, som Dommerne have givet eller burde givet dem. I disse Tilfælde maa Høiesteret kunne annullere Dommen og lade den bringe frem paany for en Handelsret. Man kan ligeledes med fuld Føie overlade det til Formanden i det enkelte Tilfælde at lade Sagen prøve paany. Derfor han, der har overværet og ledet Forhandlingerne, har vundet den Overbeviisning, at Sagen er afgjort rigtigt, maa han kunne forelægge den for en ny sammensat Sø- og Handelsret, som navnlig maa kunne benyttes, naar man kommer ind paa det System, som jeg har antydet, med værlende Dommere. Det er de Hovedmomenter, jeg vilde tillade mig at fremhæve. Jeg skal kun endnu med Hensyn til det, der er anført af den ærede Nigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (D. Müller) om Mundtlighed, udtale, at det har overrasket mig, at en saa udmærket Dommer har sagt, at man ikke i civile Sager havde gennemført Mundtlighed i andre Lovgivinger. Det er en urigtig Paastand; thi i Amerika, England, Frankrig, Belgien, Schweits, Italien og Portugal og flere Steder har man gennemført Mundtlighedsprincippet i civile Sager. Hvad Opfattelsen af Grundlovens § 79 angaar, vil jeg indrømme den første ærede Taler, at de Vidler, vi have til at bedømme den, ere meget magre; Forhandlingerne i den lovgivende Forsamling, paa den Tid dette Spørgsmaal blev forhandlet, havde en saadan Charakter, at det var meget vanskeligt at gaae dybere ind paa Sagens Behandling.